

Puštena je u pogon mljekara u Bujama

Prije 6 godina podignuta je u Bujama mljekara kapaciteta cca 3.000 l na dan, ali nije bila dovoljno opremljena da bi mogla udovoljiti namijenjenoj svrsi.

I svi drugi uslovi pri podizanju te mljekare, kao i sirovinska baza, nisu bili dovoljno proučirani, tako da je mljekara nakon par godina obustavila rad.

Zatvaranjem mljekare u Bujama pojavio se problem otkupa mlijeka, kako od privatnih proizvođača, tako i proizvođača socijalističkog sektora.

U početku je bila namjera da se podigne mljekara samo za PD »Mirna«, međutim, dogovorom između predstavnika PD »Mirna« te Narodnog odbora općine u Bujama, donesen je zaključak da se već postojeća mljekara dopuni savremenom opremom potrebnog kapaciteta, da se uredi energetske izvori, kako bi bila sposobna prihvatiti viškove mlijeka u ovom kraju. Namjena mljekare je da stavlja u promet konzumno mlijeko, jogurt, maslac i meke sireve. Sredstva za ovu mljekaru dalo je uglavnom PD »Mirna«, te je mljekara opremljena i otpočela radom. U tu svrhu osigurani su već i stručni kadrovi za rad mljekare.

Puštanjem u pogon ove mljekare riješio se problem otkupa mlijeka u tom kraju, a ujedno će se poboljšati i snabdijevanje okolnih turističkih mjesta kvalitetnim mlijekom i mlječnim proizvodima. Ujedno je priveden svojoj svrsi i jedan objekat, tj. mljekara u Bujama, koja je bila sa svojim osnovnim sredstvima neiskorištena.

M. Đogić

Tržište i cijene

Međunarodno tržište mlijeka i mlječnih proizvoda

Proizvodnja mlijeka i mlječnih proizvoda, opskrba i stanje na tržištu u II kvartalu godine 1962.

— Izvanredno hladno proljeće koje je gotovo općenito bilo u zapadnoj Evropi i sj. Americi, uvelike je spriječilo rast trave. Zbog toga se pašom i zelenom krmom počelo hraniti 2—4 sedmiče kasnije nego što je uobičajeno. To je prouzrokovalo smanjenje proizvodnje mlijeka, koje je od početka godine imalo tendenciju porasta. U pojedinim zemljama, naime Danskoj, Irskoj, Engleskoj, Francuskoj i Švicarskoj u aprilu je dobava mlijeka bila znatno manja nego god. 1961. U maju se je vegetacija poboljšala i proizvodnja mlijeka je u pojedinim zemljama porasla kako to odgovara sezoni. U zemljama obuhvaćenim u ovom izvještaju u II kvartalu ove godine proizvedeno je nešto više mlijeka nego prošle godine (+ 1,5%). Proizvodnja mlijeka se više povećala u Austriji, Švedskoj i Belgiji, dok je u ostalim zemljama bila ista ili samo neznatno veća nego god. 1961.

U Engleskoj i Danskoj potrošnja konzumnog mlijeka se je povećala za 3%. Povećala se također potrošnja vrhnja za kavu i jogurt. Prema mogućnostima na tržištu u pojedinim zemljama se proizvodnja maslaca i sira povećala ili smanjila. Proizvodnja maslaca se uvelike povećala u Švedskoj, Danskoj,

USA, Austriji, Engleskoj i Švicarskoj. Irska, Belgija, Austrija i Švicarska proizvele su više sira nego god. 1961.

U najviše evropskih zemalja povećala se potrošnja maslaca. U prvom polugodištu god. 1962. potrošnja maslaca povećala se za neko 5%. Manja proizvodnja i porast potrošnje maslaca spriječilo je stvaranje veće zalihe nego prošle godine. Radi toga je cijena maslacu na tržištu prije ljeta bila prilično stabilna.

Na londonskom tržištu cijene su u drugoj polovici maja znatno povišene i u junu su bile čvrste. Od 14. do 21. juna poboljšala se cijena maslacu, pa je iznosila 8 \$ za cwt (1 cwt = 1016 kg). U Australiji, Novoj Zelandiji, Madžarskoj i Poljskoj je u junu cijena maslacu notirala više. Tržište sirom je u izvještajnom kvartalu pokazalo miran tok. U Australiji se u gospodar. godini 1961./62. znatno povećala proizvodnja sira.

Živa potražnja za maslacem u Zapadnoj Njemačkoj

U Saveznoj Republici Njemačkoj se dobava mlijeka u mljekare regionalno različito povećala i to za cca 3,1% prema uporednom izvještajnom razdoblju prošle godine, zbog hladnog vremena na sjeveru manje nego na jugu. Zbog manjeg porasta zelene krme nego prošle godine i zakašnjenja izgona na pašu za 14 dana do 3 sedmice u raznim područjima se je različito hranilo krepkom krmom.

Potrošnja konzumnog mlijeka i plasman vrhnja su kolebali s tendencijom polaganog porasta što ipak općenito gledajući nije utjecalo na stagnirajuću situaciju na tržištu. Zbog toga se povećala proizvodnja maslaca za cca 2,2% u poredbi s istim kvartalom prošle godine, a prema I kvartalu ove godine sezonski uvjetovano povećala se za 22,5%. Živa stalna potražnja maslaca prouzrokovala je povišenje cijene koja se je zadržala usprkos predviđenog uvoza maslaca.

Proizvodnja tvrdog, polutvrdog, mekog i kiselog sira neznatno se povećala za cca 0,5% prema I kvartalu ove godine. Dosadašnji retrogradni izvoz ementalca mogao se povećati. Tako su se održale i cijene u unutrašnjosti, pa je kod zadovoljavajuće potražnje tendencija na tržištu bila čvrsta. Proizvodnja kiselog sira stalno se je povećavala za vrijeme izvještajnog razdoblja, tako da su krajem kvartala nastale zalihe tog sira.

Potrošnja jogurta se u Švicarskoj povećala

Kasnije pristigla zelena krma izazvala je polaganiji porast dobave mlijeka. U aprilu se smanjila dobava mlijeka za 6,3%. U maju i junu povećala se za 5% i 6,3%.

U II kvartalu je porast prema god. 1961. svega 1,95%. Potrošnja konzumnog mlijeka bila je oko 0,7% manja nego god. 1961.; naprotiv dalje je rastao konzum jogurta (+ 24,1%) i vrhnja (+ 4,5%). Proizvodnja sira se zadržala na nivou zadnjih godina, tako da su dobavljene veće količine mlijeka prerađene u maslac.

U II kvartalu povećao se izvoz sira prema I za 22,2%. U poredbi s II kvartalom god. 1961. povećanje je iznosilo 3,3%. Nažalost ovaj porast nije mogao izravnati manjak izvoza u I kvartalu. I polugodište je zaključeno manjkom od 4,9% prema god. 1961. K tome dok je izvoz sira bio deficitaran, uvoz se povećao za 10,8%.

Teži plasman maslaca u Francuskoj

I u Francuskoj radi hladnog vremena nastupila je vegetacija ovisno o područjima za 3—4 sedmice kasnije nego obično. Ovi nepovoljni uvjeti proizvodnje krme odrazili su se na proizvodnju mlijeka. Sezonski porast bio je malen i dobavljeno je 2—5% manje mlijeka nego prošle godine.

Budući da su preradbeni pogoni prema tržištu prilagodili proizvodnju sira, višak mlijeka preradio se u maslac i mlječni prah. God. 1962. obavilo se više novih istraživanja za proizvodnju mlječnog praha. Proizvodna cijena mlijeku od 3,4% masti utvrđena je sa 0,35 NF po litri. Zbog nedovoljnog prihoda iz mljekarstva postepeno je sve manje krava u području gdje se prije hranilo u staji uz izrazito visoke proizvodne troškove. U malo slučajeva mogla se sabiralištima isplaćivati najviša cijena. Proizvodnja mlijeka se zadržala u izrazito travnim područjima. Mljekarsko-industrijski pogoni nalaze se u stisci zbog opravdanih zahtjeva seljaka i po ministarstvu utvrđene najveće prodajne cijene. Uz te poteškoće pridošlo je i povećanje nadnica.

Zbog naprijed navedenih faktora tržište za maslac je zadnja tri mjeseca bilo nepovoljno. Da nije vlada odlučno podupirala skladištenje i izvoz, cijena maslacu bi se znatno smanjila. Za vrijeme izvještajnih mjeseci znatno je porasla zaloha maslaca, i dostigla je 1. juna cca. 41.350 tona. Krajem kvartala znatno se poboljšalo stanje na tržištu zbog suše, tako da se sada očekuje izvjesno izjednačenje ponude i potražnje. Cijene se kreću u okviru prošlih godina. Radi potpunosti treba spomenuti da se je pokušalo trgovati s topljenim maslacem uz snižene cijene.

Stanje tržišta sirom je povoljnije.

Holandija je povećala izvoz maslaca za 42%

Usprkos povećanom brojnom stanju krava proizvodnja mlijeka je u aprilu bila manja nego god. 1961. Zbog polaganog rasta trave mnoge parcele koje su bile namijenjene proizvodnji krme za silos ili sijeno tražene su za pašu. Kada je nastupilo vrijeme paše brzo je porasla proizvodnja mlijeka i krajem kvartala porasla je za 7—8% prema prošloj godini. U izvještajnom periodu iznosila je proizvodnja mlijeka za 4% više nego god. 1961.

Suprotno I kvartalu povećana je potrošnja konzumnog mlijeka za 2% i konzumnog vrhnja za 8%. Nasuprot potrošnja maslaca i obranog mlijeka ponovno je smanjena prema uporednom periodu god. 1961. Dok je za proizvodnju maslaca i kondenziranog mlijeka upotrebljena gotovo ista količina mlijeka kao god. 1961., proizvodnja sira povećana je za 3%, a mlječnog praška za 12%. Znatno je povećana proizvodnja sirutkine paste, tj. za 34%. Plasman maslaca u tuzemstvu i za izvoz povećao se. Prvih 5 mjeseci povećao se izvoz za 42% prema uporednim mjesecima god. 1961. Drugačije su bile prilike sa sirom, pa je plasman u tuzemstvu bio na nivou prošle godine, dok se naprotiv izvoz povećao za 6%.

PRETPLATNICI:

LIST IZLAZI SA ZAKAŠNENJEM IZ TEHNIČKIH RAZLOGA, PA MOLIMO DA TO UVAŽITE.